

Regelbunden tillsyn i Venhagskolan i Hultsfreds kommun

Delbeslut

Delbeslut

Regelbunden tillsyn i Venhagskolan
Hultsfreds kommun
Datum 2009-11-12
Dnr 43-2009:2136

Rektorn vid Venhagskolan
Altanvägen 6
570 82 Målilla

Regelbunden tillsyn i Venhagskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–6

Särskild undervisningsgrupp

Inledning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Hultsfreds kommun under hösten 2009. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Venhagskolan den 14 oktober 2009.

Varje skola får efter besöket ett beslut (delbeslut) där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i ett kommunbeslut (slutligt beslut). Delbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till kommunbeslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter fattat kommunbeslut.

Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Venhagskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Venhagskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Tabell 1: Antal elever på Venhagskolan

Skolan/skolorna	Antal elever
Förskoleklass	16
Grundskola	105
Särskild undervisningsgrupp	6

Källa: Venhagskolan den 14 oktober 2009

Venhagskolan ligger i Målilla tätort i Hultsfreds kommun. Skolan byggdes 1953 och omges av stora grönområden. Alldeles intill skolgården ligger en konstfrusen bandybana och på gångavstånd finns Målilla hembygdspark. Venhagskolan har elever från förskoleklass till årskurs 6. Inom skolan finns även en särskild undervisningsgrupp med kommunövergripande upptagningsområde för elever i årskurserna 7-9 med aspergers syndrom. För beskrivning och bedömning av denna se kommunbeslutet.

När eleverna avslutar sin skolgång i årskurs 6 fortsätter de årskurs 7 i Albäcksskolan i centralorten Hultsfred.

I rektors ansvarsområde ingår även ledning för förskolor och fritidshem.

Förskoleverksamheten och skolbarnomsorgen granskas på kommunövergripande nivå och beskrivs och bedöms i separata verksamhetsrapporter.

Skolinspektionens delbeslut med anledning av den regelbundna tillsynen i Venhagskolan

På Venhagskolan gör lärarna i samband med utvecklingssamtalen bedömningar av elevernas kunskaper i förhållande till kommunens lokala konkretiseringar av kursplanemålen i samtliga ämnen och årskurser. En sammanställning av de skriftliga omdömena görs. Av denna framgår att flera elever inte når kunskapsmålen i svenska och matematik. Stora skillnader finns mellan flickors och pojkars resultat. Detta förhållande gäller främst från och med årskurs 3 och uppåt. I årskurs 5 är det 45 procent av pojkarna som inte når målen i svenska och i matematik är det 56 procent av både flickor och pojkar som inte når målen.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver arbeta med att sammanställa och analysera elevernas kunskapsresultat som grund för utveckling av undervisningen så att alla elever ges möjlighet att nå utbildningens mål. (Kunskapsresultat 1.1)

Vid sidan av kunskapsresultaten behövs enligt Skolinspektionens bedömningar åtgärder inom nedanstående bedömningsområden:

- Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat (1.2.3)
- Normer och värden i studiemiljö och samvaro (2.1.3)
- Tillgång till likvärdig utbildning (3.1.1, 3.1.2, 3.1.3)
- Kvalitetsarbete (3.4.1, 3.4.2)

Rektor och huvudman har ett ansvar för att åtgärder vidtas. Skolinspektionen kommer att följa upp detta beslut. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag Skolinspektionens slutliga beslut avseende Hultsfred kommun meddelas.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Skolan ska enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 2.2 Kunskaper, ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem.

På Venhagskolan gör lärarna i samband med utvecklingssamtalen bedömningar av elevernas kunskaper i förhållande till kommunens lokala konkretiseringar av kursplanemålen i samtliga ämnen och årskurser. En sammanställning av de skriftliga omdömena görs. Av denna framgår att flera elever inte når kunskapsmålen i svenska och matematik. Stora skillnader finns mellan flickors och pojkars resultat. Detta förhållande gäller främst från och med årskurs 3 och uppåt. I årskurs 5 är det 45 procent av pojkarna som inte når målen i svenska och i matematik är det 56 procent av både flickor och pojkar som inte når målen.

De nationella ämnesproven som genomförts för årskurs 3 och 5 har inte sammanställts så en helhetsbedömning av skolans resultat på proven är inte möjlig att göra.

Rektorn och lärarna uppger vid intervjuerna att elever som riskerar att inte nå målen är uppmärksammade och att åtgärder sätts in för att stötta eleverna i deras kunskapsutveckling.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver arbeta med att sammanställa och analysera elevernas kunskapsresultat som grund för utveckling av undervisningen så att alla elever ges möjlighet att nå utbildningens mål.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Skolinspektionen har tagit del av några exempel på individuella utvecklingsplaner upprättade våren 2009. Dessa består av två delar varav en del med skriftliga omdömen för varje årskurs och ämne och den andra delen utgörs av en plan för hur eleven ska nå målen. Av planerna framgår att ansvaret för insatserna i huvudsak ligger på eleven och hemmet och de saknar en tydlig och konkret beskrivning av de insatser som skolan avser att bidra med för att stödja och stimulera elevens fortsatta kunskapsutveckling. De insatser som beskrivs som skolans ansvar är av generell karaktär, exempelvis att uppmuntra ett bra beteende. Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas för att Venhagskolans individuella utvecklingsplaner ska följa författningarnas krav.

6 (13)

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

8 (13)

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Hultsfreds kommun har upprättat en likabehandlingsplan som är generell och gäller för alla kommunens förskolor och grundskolor. I denna plan anges att varje enhet ska upprätta en lokal likabehandlingsplan som bilaga till den övergripande. Venhagskolan har ingen lokal plan. Därmed saknar skolan en plan mot kränkande behandling där de planerade insatserna för att förebygga kränkningar utgår från en kartläggning och analys av skolans aktuella situation. Skolinspektionen bedömer att Venhagskolan måste upprätta en plan mot kränkande behandling som följer lagens krav. Skolinspektionen vill även påpeka att planen bör innehålla en beskrivning av hur barn och elever har varit delaktiga i arbetet med att ta fram denna.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter**3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
I bilaga 3 till skollagen finns föreskrifter om utbildningens omfattning i grundskolan (timplan). På Venhagskolan får eleverna undervisning i teknik inom ramen för de naturorienterande ämnena. Av skolans timplan framgår inte vad som gäller tidsmässigt för undervisningen i ämnet teknik. Skolinspektionen bedömer att det i skolans timplan ska framgå den tid som är avsatt för ämnet teknik. Detta för att tydliggöra att undervisning ges och omfattning av denna.

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering
Av 2 kap. 17–18 §§ grundskoleförordningen framgår följande . I timplanen anges ett visst antal timmar för språkval. Som språkval ska erbjudas minst två av språken franska, spanska och tyska. En kommun är skyldig att anordna undervisning i ett språk som erbjudits om minst fem elever väljer språket och eleverna kan bedömas ha möjlighet att fortsätta studierna i språket i gymnasieskolan. Som språkval för en elev ska i stället erbjudas bl.a. följande språk, om eleven och elevens vårdnadshavare önskar det: svenska för elever som i övrigt får undervisning i svenska eller engelska. Elever på Venhagskolan kan förutom spanska, franska och tyska även välja en kombination av svenska och engelska, men kan inte välja antingen svenska eller engelska som språkval. Detta är inte förenligt med grundskoleförordningen och behöver åtgärdas. Av 2 kap 19–20 §§ grundskoleförordningen framgår följande. I timplanen anges ett visst antal timmar för elevens val. Undervisningen syftar till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen. I elevens val kan även ingå ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk). Undervisningen ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med målen i den kursplan eller de kursplaner som regeringen fastställt för det ämne eller de ämnen som utgör elevens val. Styrelsen ska erbjuda eleverna ett allsidigt urval av ämnen som elevens val. Styrelsen ska sträva efter att tillgodose elevernas val genom att utnyttja de möjligheter som finns inom ramen för gällande bestämmelser. På Venhagskolan finns elevens val under en timme per vecka i årskurserna 3–6. Dessutom förekommer elevens val vid fyra heldagar för hela skolan. Två av dessa är planerade att vardera innehålla fördjupning av svenska/matematik och

10 (13)

idrott och hälsa. Den tredje dagen har jultema och det fjärde tillfället är ännu inte definierat.

Det framgår av intervjuer att den timme som är avsatt för elevens val under veckan i stor utsträckning används som stöd i något ämne. Eleverna erbjuds inte ett allsidigt urval av ämnen. Detta är inte förenligt med grundskoleförordningens bestämmelser om elevens val och behöver åtgärdas. Angående beslutsfattande avseende elevens val, se vidare kommunbeslutet.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av 2 kap. 15–16 §§ grundskoleförordningen framgår följande. Undervisning i svenska som andraspråk ska om det behövs bl.a. anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Rektor beslutar om undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas för en elev. Undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas i stället för undervisning i svenska.

Svenska som andraspråk är ett eget ämne med en egen kursplan och eleven ska få undervisning i antingen svenska eller svenska som andraspråk. Elever på Venhagskolan som bedömts ha rätt till undervisning i svenska som andraspråk undervisas i både ämnet svenska och svenska som andraspråk. Flera av dessa elever har åtgärdsprogram upprättat i ämnet svenska. Detta behöver åtgärdas.

På Venhagskolan fattar inte rektorn beslut om eleverna ska läsa svenska som andraspråk i stället för svenska. Detta behöver åtgärdas.

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
x	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Av läroplanen för det obligatoriska skolväsendet m.m., Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.

Venhagskolan följer upp elevernas kunskapsresultat på individnivå i samtliga ämnen. På skolan saknas dock en utvärdering och analys av skolans kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen. Därmed saknas ett viktigt redskap för att genomföra förändringar av undervisningen i syfte att nå en ökad måluppfyllelse. Rektorn måste ta ansvar för att skolans resultat utvärderas i förhållande till de nationella målen så att skolans utveckling främjas och en ökad måluppfyllelse nås. Detta behöver åtgärdas.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	x

Motivering

Enligt 3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Venhagskolan har upprättat en kvalitetsredovisning för läsåret 2007/2008. Planen är till vissa delar inaktuell och innehåller uppgifter för år 2006. Det innebär att planen inte kan utgöra ett fullgott underlag för den fortsatta planeringen av arbetet för läsåret 2009/2010. Dessutom saknas en redovisning av hur många

elever som når de nationella kunskapsmålen, vilket försvårar skolans möjligheter att vidta åtgärder för ökad måluppfyllelse. Detta behöver åtgärdas.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsrådet Johan Nilsson.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Annie Liedgren
Undervisningsråd

Kopia till
Hultsfreds kommun